

REVERIL-SERIE

GOD HEILIGT
DOOR HET
LIJDEN ZIJN
ZOON

THEODORUS ADRIANUS CLARISSE JR.

No. 592

Februari 2023

De brug op de omslag staat symbool voor het doel van het Smytegeelfonds:

Preken uit de tijd van de Nadere Reformatie in het Nederland van de 17e en 18e eeuw overbrengen naar de taal en stijl van het hedendaagse Nederlands zonder afbreuk te doen aan de geestelijke inhoud.

Zo mag de rijke boodschap van toen onverzwakt doorgegeven worden naar onze tijd, om de gemeente van nu te bouwen in het geloof. Opdat Jezus Christus de brug zal zijn tussen een verloren mensenkind en God.

THEODORUS ADRIANUS CLARISSE Jr.

De kleinzoon van de ons inmiddels bekende Clarisse (Reveil-serie preken nrs. 486, 489 en 535), heette ook Theodorus Adrianus Clarisse. Hij was de zoon van Johannes Clarisse, predikant en later hoogleraar te Harderwijk en Leiden, en Catharina Cornelia van Eck. Clarisse Jr. werd op 18 februari 1795 te Leiden geboren. Hij studeerde theologie in Harderwijk en Leiden en promoveerde in maart 1819 bij zijn vader op een dissertatie over de psalmen hammaäloth. In augustus van dat jaar werd hij predikant in Doorn. In 1822 trouwde hij met predikantsdochter Johanna Houkje Heringa. Eind 1823 werd Clarisse Jr. hoogleraar kerkgeschiedenis in Groningen. Zijn belangstelling ging vooral uit naar de kerkvaders en de middeleeuwen. In zijn inaugurele rede bepleitte hij dat ook de studie van de vroomheid onderdeel moet uitmaken van de theologie. Tot zijn nagelaten geschriften behoort een uitgebreide studie over Geert

Groote: ‘Over den geest en denkwijze van Geert Groote, kenbaar uit zijne schriften’ (Archief voor Kerkelijke Geschiedenis, inzonderheid van Nederland, pag. 355-379 van deel 1, 1829).

Clarisse Jr. was een breed begaafd mens. Hij ging ook onderwijs geven in de inleiding en de exegese van het Oude Testament, exegetiseerde met zijn studenten b.v. de boeken Job en Jesaja. Bij de uitleg van Job maakte hij ook gebruik van zijn kennis op het gebied van de natuurkunde en de natuurlijke historie. Hij maakte deel uit van een letterkundige vriendenkring, verzamelde veel materiaal over de kerkgeschiedenis van noordoost Nederland, was betrokken bij de uitgave van twee oude Arabische handschriften en was ook muzikaal begaafd; hij speelde veel op zijn lievelingsinstrument, de piano forte.

Als academiëprediker stond Clarisse Jr. hoog aangeschreven. Enkele keren was hij adviseur van de algemene synode. Toen hij van de synode van 1828 op de terugreis bij zijn vader

in Leiden logeerde, werd hij ziek. Een maand eerder was daar ook zijn enige zoon levenloos geboren. Ook hij stierf bij zijn vader thuis, nog maar 33 jaar oud.

Hij had een heel sterke band met zijn vader, die zijn eerste en voornaamste leermeester is geweest. Zijn vader verzorgde ook de schriftelijke nalatenschap, maar vanwege zijn vroegtijdige dood bleef veel van het werk van de jonge Clarisse onafgewerkt of ongepubliceerd, waaronder de bewerking van een handboek over de moraal.

Bron:

- Biografisch Lexicon voor de Geschiedenis van het Nederlandse Protestantisme, deel 5, pag. 118-120.

De preek die u hierbij wordt aangeboden is herschreven in de taal en stijl van het tegenwoordige Nederlands. Ze is te vinden in de ‘Nagelaten Leerredenen’ uitgegeven te Groningen in 1829, bij W. van Boekeren,

pag. 127-150. De titel luidde toen: ‘Het Gode
betamelijke van Jezus’ lijden’, een overdenking
in de lijdensweken. De preek is uitgesproken
op 24 februari 1828.

GOD HEILIGT DOOR HET LIJDEN ZIJN ZOON

door

THEODORUS ADRIANUS CLARISSE Jr.

“Want het betaamde Hem, om Wie alle dingen zijn, en door Wie alle dingen zijn, dat Hij, vele kinderen tot de heerlijkheid leidend, de overste Leidsman hunner zaligheid door lijden zou heiligen.”

Hebreeën 2:10

Onze Heere Jezus Christus is onze overdenking voortdurend waard. Het is onze meest dure plicht, Hem in Zijn wijsheid, liefde en goddelijke grootheid telkens voor de aandacht te brengen. Dit te kunnen doen is ons hoogste voorrecht Als we aan Hem denken, doen wij wat Hijzelf uitdrukkelijk en onder de meest treffende omstandigheden van ons heeft verlangd. En zouden we dit aan Hem weigeren?

Aan Jezus Die onze lust, ons leven, onze verwachting, ons alles is? Aan Hem Wiens gehele loopbaan een aaneenschakeling was van weldaden die Hij aan de mensheid bewees? Wij worden door de inspraak van ons eigen hart, als het niet geheel bedorven is, gedrongen om ons bezig te houden met Hem, meer dan met iemand anders. Het past ons de sporen van Zijn heerlijkheid met aandacht na te gaan en ons te verheugen in het heil dat Hij heeft aangebracht. Daarom moet ons deze gelegenheid, ons nu weer verschaft door het te prijzen gebruik van de christelijke kerk, hoogst welkom zijn. Dat wij in de lijdensweken een geruime tijd lang de geschiedenis van het meest gewichtige tijdstip van Zijn lijden en dood overdenken, kan niet dan overweldigend werken op ons gevoel en ons doen en laten. Het moet ons opwekken tot een dankbare gezindheid tegenover onze liefdevolle Verlosser en ons daarom een zielenvreugde schenken, die de wereld niet geven kan. Het was mijn bedoeling hiertoe, met de hulp van God, iets bij te dragen.

In deze dagen wordt u het lijden van Jezus, zoals dit door Zijn volgelingen is beschreven, bij gedeelten voorgesteld. Ik wilde meer in het algemeen aan u het Gode verheerlijkende en doelmatige van dit lijden doen kennen en bewonderen, voor zover als dit begrepen kan worden door het menselijke inzicht. Daardoor moge ook langs deze weg de belangstelling in de daden van de Heere en Zijn ondervindingen worden vergroot, het geloof overvloediger en de dankbaarheid meer vruchtbaar worden.

Ik zou het echter niet durven met u in de diepten van God slechts enigermate door te dringen als niet de gewijde schrijvers hierin waren voorgegaan. Ook onze tekst stelt ons in de gelegenheid, om iets te vernemen van het heerlijke werk van God, waarin de engelen begerig zijn in te zien. Ik wil daarom, na een beknopte uitleg, de gedachten daarin opgesloten, wat nader uiteenzetten. Daarna wil ik proberen daarvan een nuttige toepassing te maken. Hij, om Wie alle dingen zijn, en door Wie alle dingen zijn, moge hierover genadig Zijn zegen gebieden.

De voortreffelijke schrijver van deze brief wil daarin een zeer heerlijk getuigenis afleggen van de hoge eerbiedwaardigheid van de Zaligmaker. Deze brief is geschreven aan de Hebreëen. Het zijn christenen die de voorvaderlijke, Joodse eredienst hebben verlaten en ingeruild voor het Evangelie. Hun voormalige geloofsgenoten hebben echter onder allerlei schoonschijnende voorwendse- len hen in de verleiding gebracht weer van het christendom af te vallen. Deze brief heeft de bedoeling om hen van deze verleiding te weerhouden en het geloof van de zwakken te ondersteunen.

Onder de veelvuldige argumenten die naar voren werden gebracht om hun de overtuiging te ontnemen, dat Jezus werkelijk de lang verwachte Messias was, behoorde ook deze, dat een mens die zo zwaar geleden had en aan een kruis was gestorven, toch wel niet die grote Koning kon zijn. Die zou immers heersen van zee tot zee, en aan Zijn heerschappij zou geen einde komen. Het kruis van Christus bleef voor

de aardsgezinde Jood altijd een ergernis, een niet te overkomen hinderpaal en een steen des aanstoots. Op deze klip scheen zelfs het geloof van de pas ingewonnen Hebreeuwse christenen weer te stranden en te worden verbrijzeld.

In deze brief moest hun daarom vooral die grote waarheid met ernst worden ingescherpt dat in het lijden en de dood van de Heiland zich Zijn heerlijkheid en die van Zijn hemelse Vader het meest schitterend had geopenbaard. Om hen dit des te beter te doen gevoelen, begint de gewijde schrijver met de Heere Jezus, als het beeld van Zijn Vader, als de Heer der engelen, als de Zoon van God en als Koning over alle dingen, te roemen en te prijzen. Op deze wijze bereidde hij het hart van zijn lezers voor, en spreekt hij vervolgens over de vernederde toestand van de Zaligmaker. Maar hij doet dit zo dat hij hen direct opmerkzaam maakt op de verheven bedoelingen, die God daarmee op het oog had. Hij wekt bewondering op voor de wijsheid van Hem, Die uit de duisternis het licht en uit het kwaad de vrede schept. Hij

maakte Jezus, Die Hij met eer en heerlijkheid wilde kronen, evenwel eerst door Zijn lijden en dood een weinig minder dan de engelen, opdat Hij door de genade van God voor allen de dood zou smaken.

Met dit doel wijst hij nu ook in onze tekst het bij God passende lijden van de Zaligmaker aan. Hij schetst de heerlijke gevolgen die het zowel voor Hemzelf als voor ons gehad heeft, met weinige maar scherpe trekken: Want het betaamde Hem, om Wie alle dingen zijn, en door Wie alle dingen zijn, dat Hij, vele kinderen tot de heerlijkheid leidend, de overste Leidsman hunner zaligheid door lijden zou heiligen.

Het kan niemand die aan de stijl van de Bijbel enigszins gewend is, onduidelijk zijn, wie door Hem wordt bedoeld: om Wie alle dingen zijn en door Wie alle dingen zijn. Beide uitdrukkingen betekenen hetzelfde en ze worden bij elkaar geplaatst om aan de gedachte des te meer kracht bij te zetten. Heel verstandig herinnert onze tekst de bevoorrechte

Hebreeën eraan, dat het de wijze en hoge God Zelf is - de God van hun vaders, de God Die alleen hemel en aarde en alle dingen geschapen heeft - Die over Zijn Zoon Jezus Christus de vernedering had gebracht. Deze vernedering - die alleen de schijn had om Hem te verlagen - had in werkelijkheid daarmee de meest edele, verhevene en heilzame bedoeling. Want op deze manier zou Hij vele kinderen tot de heerlijkheid leiden.

Onder kinderen moeten we hier de mensen in het algemeen verstaan als zij, hoe bedorven ook, evenwel kinderen van God blijven, en ook door Hem als zodanig beschouwd en behandeld worden. Intussen schijnt deze uitdrukking hier evenwel een bijzondere nadruk te ontvangen. In Christus toch, en als gevolg van Zijn lijden, kwamen de mensen die in de Zoon geloofden, in een geheel nieuwe verhouding tot de Vader. Ze verloren de slaafse vrees, waardoor ze voorheen alleen met schrik aan de opperste Rechter konden denken. Ze leerden Hem in

waarheid aanspreken als hun hemelse Vader. Het was Gods bedoeling hen, in een geheel bijzondere en veel krachtiger betekenis van het woord, tot Zijn kinderen te maken. Op deze wijze geheel vernieuwd en veranderd wilde Hij hen tot de heerlijkheid leiden en hen die heerlijke kroon schenken, die Hij aan het einde van de loopbaan voor hen heeft bereid. Het is toch in het bijzonder de hemelse zaligheid, het eigenlijke burgerschap van de mens, wat de apostelen bedoelen als ze van de heerlijkheid spreken. En wie kent ook iets groters, iets meer verhevens, iets meer die Naam waardig, dan de zaligheid die God voor Zijn kinderen bestemd heeft.

Met het oog hierop, heeft Hij, om Wie alle dingen zijn en door Wie alle dingen zijn, de overste Leidsman van hun zaligheid door lijden geheiligd. Ook hier is het niet twijfelachtig Wie wij voor die overste Leidsman moeten houden. Niemand anders dan onze Heere Jezus Christus draagt in de Heilige Schrift deze ere naam. Maar het is wat onzeker wat er met

de naam overste Leidsman wordt bedoeld. Sommigen, die van onze vertaling afwijken, menen dat het alleen betekent: onze eerste Voorganger in de zaligheid, Die als eerste aan deze zaligheid heeft deel gekregen. Het is niet te ontkennen, dat deze gedachte in onze brief aangetroffen wordt. Maar vergelijken wij onze tekst met het tweede vers van Hebréeën 12, dan zien we daar dat de Heiland niet alleen de Overste Leidsman, maar ook de Voleinder van ons geloof genoemd wordt. We leren daaruit de ware bedoeling van deze naam beter en nauwkeuriger kennen. Hij is niet alleen onze Voorganger in de zaligheid, maar ook onze Gids daarheen. De man aan Wie wij die zaligheid te danken hebben, Die er ons de weg toe baande door het lijden van de dood. Dit toch stelde Hem in staat alles voor allen te zijn, en een oorzaak van eeuwige zaligheid te worden voor allen die in Hem zouden geloven. Want op deze wijze zou Hij geheiligd, of om de kracht van het oorspronkelijke woord beter uit te drukken, zou Hij volmaakt worden.

Maar in welk opzicht volmaakt? Het komt mij voor dat hier tweeërlei volmaaktheid bedoeld wordt. In hoofdstuk 7:28 zien we Jezus in vergelijking met de Joodse hogepriesters. Deze laatsten horen we noemen: mensen die zwakheid hebben. Jezus wordt dan in hetzelfde vers genoemd: de Zoon, Die in eeuwigheid geheiligd is. Van de eersten, de menselijke priesters, wordt gezegd, dat ze door de dood verhinderd werden altijd te blijven. Maar Jezus, omdat Hij in eeuwigheid blijft, heeft een onvergankelijk priesterschap. Daaruit blijkt dat dit woord, heiliging of volmaking, zoveel betekent als toewijding, toerusting of bekwaammaking. Wij moeten hier dus denken aan de toewijding tot die grote bediening die Jezus tot onze overste Leidsman ter zaligheid maakte. Wanneer wij echter in hoofdstuk 12:23 lezen van de volmaakte geesten van de rechtvaardigen die het hemelse Jeruzalem bewonen, dan zien we dat het daar hetzelfde betekent als gezaligde. Dat zijn de zielen van de vromen die tot de eeuwige zaligheid

gebracht zijn, die in hun hemelse vaderland zijn
aangekomen en daar reeds het volmaakte geluk
genieten waarop ze hier hadden gehoopt. Ook
deze betekenis wil ik niet graag uitsluiten en
de tekstwoorden in overeenstemming daarmee
als volgt verklaren: God heeft de Heere Jezus
Christus door Zijn lijden tot de verheven
Bewerker van onze zaligheid gevormd en
toegerust en Hem ook op deze wijze de hoogste
zaligheid voor eeuwig verleend.

Intussen gaat dit samen met de grootste
weldaden aan de mensen geschonken.
Zij mogen zich nu als kinderen van God
beschouwen en worden door Hem ten hemel
geleid. Maar, zegt de schrijver van deze brief,
dit betaamde Hem om Wie alle dingen zijn.
Dat wil zeggen het paste volkomen bij Zijn
heiligheid, wijsheid, goedheid en oppermacht.
Het zette meer luister bij aan Zijn deugden en
stelde Zijn goddelijke grootheid in het meest
heerlijke licht.

Op deze manier zocht de edele pleitbezorger van de Heiland de Hebreeuwse christenen in hun geloof te sterken. Hij wil hun de ergernis van het kruis ontnemen en hen met eerbied vervullen voor God Die de mens tot zo'n zaligheid had bestemd, en voor Jezus Die daartoe zoveel geleden had.

Deze overtuiging behoren ook wij onszelf eigen te maken. Daarom wil ik u nog wat nader bepalen bij wat hier geleerd wordt.

Twee hoofdwaarheden komen in onze tekst naar voren.

1. God, de hoogste God, heeft Zelf dit lijden over Jezus doen komen.
2. Hij had daarmee de meest verheven, Hem waardige bedoelingen.

Graag vraag ik uw aandacht bij de behandeling van deze waarheden.

1.

God, de hoge God, Hij om Wie en door Wie alle dingen zijn, heeft Zelf dit lijden over Jezus doen komen. Het is wel waar dat de boosheid van de mensen de Heere Jezus in de bange uren van het lijden heeft gebracht. Maar wat voor macht had deze boosheid zonder Hem Die macht had Zijn leven af te leggen en het naar willekeur weer aan te nemen? Wat Hij tot Pilatus zei: ‘Gij zoudt over Mij geenszins kunnen beschikken als het u niet van boven gegeven en toegestaan was’, had Hij tot al Zijn vijanden kunnen zeggen. Met één machtwoord had Hij degenen die Hem gevangen moesten nemen ter aarde geworpen. Als Hij van die macht gebruik had willen maken, toen Zijn vijanden aan het kruis Hem tergend uitdaagden, dan zou er niets van hen zijn overgebleven. Maar nee, het was uit liefde tot Zijn Vader en uit gehoorzaamheid aan Zijn bevel, dat Hij leed. Meer dan eens spreekt Hij Zelf van het werk dat Zijn Vader Hem had opgedragen. Hij bedoelde daarmee zowel Zijn lijden, als

de uitoefening van het leraarsambt dat Hij bekleedde. Daarom maande Hij Zijn leerlingen af om met Hem in opstand te komen tegen Zijn vijanden, opdat de wereld weten zou dat Hij de Vader lief had en deed wat Deze Hem geboden had. Dat was die drinkbeker waarvan Hij, als het mogelijk zou zijn, wenste dat die aan Hem mocht voorbijgaan, maar die Hij, als de wil van de Vader anders was, bereid was te drinken. Zie daar de gehoorzaamheid van de Heere, waarvan de apostelen zo dikwijls spreken en waarmee zij zichzelf en anderen zo dikwijls vertroosten, die gehoorzaamheid tot de dood, ja tot de kruisdood zelf. Dat is wat wij in Hebreëen 5:7-8 lezen: Dat Hij in de dagen van Zijn vlees gebeden en smekingen tot Hem Die Hem uit de dood verlossen kon, met sterke roeping en tranen geofferd heeft, en verhoord zijnde uit de vrees, hoewel Hij de Zoon was, echte gehoorzaamheid geleerd heeft uit hetgeen Hij heeft geleden. Alzo volbracht Hij het genadige voornemen van God tot redding van mensen, en zo bleek ook dat God Zelf het lijden over Hem deed komen.

2.

Maar, vraagt u, hoe kunnen wij het met Gods rechtvaardigheid, wijsheid en liefde in overeenstemming brengen, dat Hij de volmaakt onschuldige en goddelijke Verlosser, Zijn eniggeboren Zoon Die Hij liefhad, aan zo'n opeenstapeling van smart en hoon prijs gaf? En ik antwoord dat wij, arme en nietige, afhankelijke en bekrompen mensen, niet in staat zijn om een enkele van Gods daden te doorgronden, maar dat het onze plicht is te geloven, wat Jezus Zelf ons als waarheid heeft bekendgemaakt.

Toch heeft God, naar Zijn oneindige en neerbuigende genade, ons in staat gesteld om een gedeelte van Zijn werk als door een donker glas en in schemering te zien. Al zijn ook onze ogen te zwak om het volle licht te verdragen. Onze tekst geeft ons genoeg aanleiding om in te zien dat Hij, om en door Wie alle dingen zijn, toen Hij het lijden over Zijn zoon bracht, daarmee de meest heerlijke, Hem waardige bedoelingen had.

In de eerste plaats zou Christus zo de overste Leidsman van de menselijke zaligheid worden, de ware Weg ten leven. Alleen door Hem kunnen wij tot de Vader gaan. De zaligheid van de mens wordt overal in de Heilige Schrift als het hoofddoel van dat lijden vermeld. Alzo zou de leer van de Heiland krachtiger bevestigd worden, omdat Hij daarvoor gewillig de grootste smarten leed. Hij deed dat niet als een dweper, die zichzelf roekeloos in gevaar begeeft, maar als een martelaar, die zijn overtuiging met zijn dood bezegelt. Zo zou de wereld leren inzien dat het Rijk van Christus niet komt met uiterlijk gelaat, maar dat het geestelijk is en bovenaards. Zo werd eveneens een einde gemaakt aan de Joodse offerdienst, en aan het onderscheid tussen Jood en heiden. Zo zou ook blijken dat Hij macht had over dood en graf, omdat Hij in Zijn sterven de banden van de dood zou afschudden. Door Zijn opstanding zou Hij het geloof aan onsterfelijkheid en eeuwig leven algemeen aanvaard maken en boven alle twijfel verheffen.

Maar, wat nog veel meer zegt dan dit alles, hierdoor zou ook de zondige en schuldige wereld met God verzoend en tot God teruggebracht worden. Zo'n offer was er nodig. Het was nodig dat God Hem Die geen zonde gekend had ter wille van ons als een zondaar zou behandelen. Zo zou de vijandschap die de zondige mens van zijn hemelse Vader had vervreemd, worden verbroken. Zo zou hij als een rechtvaardige en onschuldige behandeld kunnen worden. Dit bewijs van goddelijke genade dat Hij Zijn zoon voor ons overgaf om mishandeld te worden, dit alleen is groot genoeg om het menselijke hart te vermurwen. Maar ook alleen voor hem die daarin gelooft, is ware zaligheid mogelijk. Dit alles vooral opdat Jezus ook de overste Leidsman zou zijn tot de reinheid van hart die God van ons eist. Tot die heiligmaking zonder welke niemand God kan zien. In Zijn lijdensweg is Hij ons ook daarin tot een voorbeeld geweest. Heeft Hij niet daarom ook voor de zonde geleden, opdat Hij ons een voorbeeld zou

nalaten, en wij in Zijn voetstappen zouden wandelen? Kunnen wij Zijn nederigheid, zondaarsliefde en gehoorzaamheid wel ooit in Zijn lijdensgeschiedenis opmerken, zonder vervuld te worden met een heilig voornemen om de Heere, Die ons voorging in alles wat Hij van ons eiste, na te volgen? Alleen op deze wijze kunnen we door Hem tot zaligheid geleid worden.

De tweede reden waarom God het lijden over Jezus bracht, was opdat Hij volmaakt toegerust zou worden tot de verheven bediening waartoe Hij bestemd was. Zo zou Hij de hoogste zaligheid en heerlijkheid ontvangen. Jezus leert ons dit Zelf: Indien het graan niet in de aarde geworpen wordt en sterft, zo blijft het alleen, in dezelfde toestand. Maar als het sterft, zo brengt het veel vrucht voort. Pas toen Jezus de verschrikkingen van de dood had doorstaan, werd Hij uitermate zeer verhoogd en ontving Hij een Naam die boven alle naam is. Pas toen Hij de reinigmaking van onze zonden

door Zichzelf had teweeggebracht, werd Hij gezet aan de rechterhand van de Majesteit in de hoogte. Daar heerst Hij nu als Koning over alle dingen en is aan de Gemeente gegeven tot een Hoofd boven allen. Opdat zij die Hij door Zijn bloed verlost heeft en door Zijn Woord en Geest regeert, door Hem recht gelukkig gemaakt zouden worden. Daarin zou Hij de beloning van Zijn verdiensten vinden. Werd Hij eerst vernederd tot in de dood, nu leeft Hij in eeuwigheid. Was Hij de meest verachte van de mensen, nu heeft Hij een heerlijkheid die alles te boven gaat. Werd Hij gelijk aan een dienstknecht, nu is Hij Koning en heerst totdat alle vijanden onder Zijn voeten zijn gelegd. Zijn lijden was niet alleen de voorwaarde voor Zijn heerlijkheid, maar ook de voorbereiding en toewijding daartoe. Wij kunnen dit wel niet geheel begrijpen, maar in onze brief wordt het ons evenwel met zoveel woorden geleerd. Daar lezen wij dat wij een grote Hogepriester verkregen hebben, Die medelijden kan hebben met onze zwakheden, terwijl Hij in alle dingen

verzocht is als wij. Hij is de broeders in alles gelijk geworden, opdat Hij een barmhartige en getrouwe Hogepriester zou zijn in de dingen die bij God te doen waren om de zonden van het volk te verzoenen. In alles wat Hij geleden heeft, kan Hij hun die verzocht worden nu te hulp komen. Zo zien we hoe Zijn lijden diende om Hem hoger aanzien te geven. Wie bewondert nu niet de wijsheid van God Die, toen Hij Zijn Zoon het diepst scheen te vernederen, Hem op het hoogste verheerlijkt heeft.

Ten slotte, door middel van dit lijden wilde God vele mensen tot Zijn kinderen maken, en tot de eeuwige zaligheid brengen. Dit volgt reeds uit wat is gezegd, maar is onze nadrukkelijke overdenking nog wel waardig. Kinderen van God te worden! Wat een voorrecht! Het bedoelt een verhouding zoals een mens die de Vader in Christus nog niet heeft leren kennen, zich niet kan voorstellen. Zonder angst en vrees, ja met vrijmoedigheid

te kunnen opzien tot Hem om en door Wie alle dingen zijn. Dat geeft een gemoedsrust die niet voor te stellen is door ieder die de overste Leidsman der zaligheid miskent en versmaadt. Hij alleen schenkt hun alles wat ze nodig hebben. Hij alleen kan voor hen het kwade ten goede doen meewerken. Hij alleen vervult hen met een blijde hoop voor de toekomst. Zovelen Hem aangenomen hebben die heeft Hij macht gegeven kinderen van God te zijn en een kinderlijk vertrouwen in hun hart te koesteren.

Eenmaal wordt dat geheel duidelijk. Want alle twijfels daarover worden opgelost wanneer onze Leidsman, als Hij komt met de wolken, ons als uitvloeisel van het zalige voornemen van de Vader in de eeuwige heerlijkheid zal doen ingaan. Het stof zal niet altijd in de aarde rusten. Het graf geeft eens zijn doden terug. Bij het wereldgericht dat ook aan onze Heere is opgedragen, zal Hij Zijn verlost en tot Zich nemen en eeuwig gelukkig maken. De heilige schrijvers vinden niet genoeg woorden om

die geluksstaat uit te drukken, en al het heil dat Hij voor ons heeft bereid te roemen en te prijzen. Het is nog wel niet geopenbaard wat wij zijn zullen. Maar dit weten we dat als het geopenbaard zal zijn, wij Hem zullen zien gelijk Hij is.

Eeuwig, verheerlijkt, zonder droefheid in gemeenschap met God en Christus te zijn, ziedaar onze verwachting. Wat wij kennen is slechts een flauwe schaduw van wat ons, boven bidden en denken, te beurt zal vallen. Wat geen oog heeft gezien, geen oor gehoord, wat in niemands gedachten is opgekomen, wil God ons om Christus' wil schenken. Dit is het wat Hij bedoelde met het lijden van Zijn Eniggeborene. Wie roept hier dan met de apostel niet uit: O diepte des rijkdoms, beide der wijsheid en kennis van God, hoe ondoorzoekelijk zijn Zijn oordelen, hoe onnaspeurlijk Zijn wegen.

Toepassing

Wat zal ik als toepassing hier nog bijvoegen? Is het niet voldoende te weten dat God Zelf ons in het lijden van Zijn Zoon de bron van alle geluk en heil heeft aangewezen? Kunnen wij onverschillig blijven als onze hemelse Vader, onze Heere en Rechter, ons als van de hemel toeroept: Zie hier Mijn geliefde Zoon, hoor Hem en zie wat Hij voor u heeft willen doen. Hebben wij nog een andere opwekking nodig om zonder ophouden aan Hem, aan Zijn weldaden, en aan Zijn lijdenssmart te denken? Om zo dikwijls als ons mogelijk is, te herinneren wat, waarom, en hoe Hij geleden heeft. Om dit te doen in onze huizen. Maar ook van de gelegenheid getrouw gebruik te maken om in onze bedehuizen daarover onderwezen te worden, alles in het rechte licht te zien en het zo op de juiste wijze te leren overdenken. Om daarvan gebruik te maken voor onszelf, en tot onze eigen lering, waarschuwing en stichting. Moet alles ons niet nauw aan Hem verbinden, Die om ons te redden zelfs Zijn leven niet te

kostbaar achtte? Moet het ons geen innige afkeer inboezemen van de zonde die onze Heiland en Vriend op zulk een vreselijk lijden kwam te staan? Zouden wij lauw zijn in het beijveren, en nalatig zijn in het aanwenden van zulke heerlijke middelen ter bevordering van onze ware en eeuwige belangen?

Als wij tot nog toe alleen uit gewoonte de lijdensgeschiedenis van onze Heere hoorden verklaren; als wij met al onze gedachten in de wereldse beslommeringen verward waren, zodat deze ons tot nog toe ver van de Heere verwijderd lieten; als wij tot nog toe alleen bedachten wat op aarde is, dan willen we nu onze harten naar de hemel verheffen, waar Jezus Christus is ter rechterhand van God. Laten we nu ons die hemelse vreugden trachten waardig te maken die ieder smaken mag, die de wegen van de Heere overdenkt en zich verliest in die onpeilbare diepte van heerlijkheid en genade.

God toch heeft Zelf ons aan ellende en verderf willen ontrukken, heeft Zelf ons Zijn eigen Zoon willen schenken. Daarin is de liefde geopenbaard dat Hij ons verlossing zond, toen wij nog vijanden waren. Niet wij hebben Hém, maar Hij heeft óns opgezocht. Wij die, hoewel van onze jeugd af door Hem gedragen en ondersteund, toch tegen Hem in opstand kwamen, Hem hoonden en verloochenden. Ons heeft Hij opgezocht en daarvoor Zelfs Zijn Geliefde niet gespaard. Zo ging ons geluk Hem ter harte. Zou dan ons Zijn eer niet ter harte gaan? Zo lief heeft Hij de wereld gehad en zouden wij Hem dan niet lief hebben? Maar dat kunnen wij het beste laten zien door Zijn weldaden te gebruiken zoals Hij dat Zelf bedoeld heeft. Omdat Hij niet tevreden was met alleen het middel tot ons behoud te bevelen, wilde Hij daarenboven ons nog belangrijke aanwijzingen geven door Zijn gezanten wat betreft Zijn wijze en liefderijke bedoelingen. Hij wilde alzo onze kleingelovigheid en zwakheid te hulp komen. Laten wij onze

dankbaarheid daarvoor dan ook betonen in een ootmoedig en standvastig strijden tegen alle inblazingen en bedenkingen van het ongeloof. Laat nimmer zondelust of hoogmoed zo'n invloed op ons hebben, dat wij wijzer proberen te zijn dan de hoogste Wijsheid Zelf. Laten we ons nimmer opwerpen als mensen die het beter weten dan de Oneindige. Het moet ons een vreugde zijn de voorrechten op te merken die de hartelijk welmenende christen heeft boven hen die buiten het Evangelie naar waarheid zoeken. Al tonen ze de grootste welwillendheid en zijn ze uitgerust met de meest edele vermogens, zo kunnen ze deze toch niet vinden. Dit leert ons des te meer te zien op onze enige en hoogste Leidsman ter zaligheid. Om Hem in alle ernst na te volgen en ernaar te streven de Vader te gehoorzamen, zoals Hij deed. Om onder het lijden geduld te oefenen, voor vijanden te bidden en te werken aan het heil van onze naasten. Een groot loon is toch voor ons allen in de hemel weggelegd. Die overwint, die zal de kroon der heerlijkheid niet

ontgaan. Veel mag ook hier nog donker en niet opgelost blijven. Veel mag hier nog smart en rouw veroorzaken, ons hier nog verontrusten. Maar eens komt de dag wanneer de door lijden volmaakte Koning en Wereldrechter, de Zoon van Hem om Wie en door Wie alle dingen zijn, de ogen van allen zal openen, alle tranen zal afwissen, alle zorg zal doen ophouden, alle leed zal verzachten en alle opoffering zal vergoeden. Dan zal Hij het rijk aan Zijn Vader overgeven en Deze zal zijn alles en in allen.

AMEN

Ja, ik wens abonnee te worden op de Reveil-serie.

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode:

.....

Plaats:

.....

Zend ook een proefnummer aan:

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode

.....

Plaats:

.....

.....
(Handtekening)

Deze antwoordkaart in envelop zenden naar: (voldoende frankeren)

Pieters Media bv
Voorstraat 5
4503 BH GROEDE

Uitgave
STICHTING "SMYTEGELT-FONDS"

Voorzitter
Ds. J.A. Kloosterman, Lunteren

Secretariaat
Heereweg 7, 2161 AB Lisse.

Vrije giften en abonnementsgeld
storten op IBAN: NL94 INGB 0000 5814 92
t.n.v. Penningmeester
"Smytegeltfonds", Putten

Abonnement: € 14,- per jaar (10 ex.)

Opgave nieuwe abonnees en
adreswijzigingen aan:

Pieters Media bv,
Voorstraat 5,
4503 BH GROEDE

of per e-mail: reveil@pietersgroede.nl

www.reveilserie.nl

